

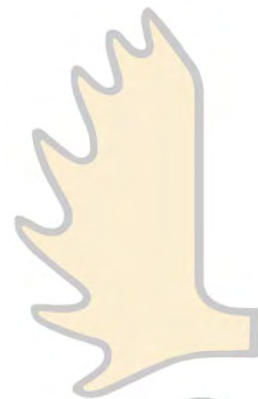
Kotiseutukosteikko –Life

Life+ Return of Rural Wetlands

Soiden ennallistaminen ja jälkikäytön näkökulma -seminaari
Helsinki 15.10.2013

Mikko Alhainen
Erikoissuunnittelija
Suomen riistakeskus

Life+ Biodiversiteettihanke

- Taustana MMM Riistataloudellisen kosteikkostrategian luonnos
- Esittelyhanke, mikä maanomistajalähtöisellä toimintamallilla edistää kosteikkoluonnon monimuotoisuutta ja kosteikkojen lukumäärää maa- ja metsätalousalueilla, missä suuri osa vesilinnuista pesii
- Kohdelajien: sinisorsa, tavi, haapana, jouhisorsa, lapasorsa, telkkä, lisäksi kosteikkojen kunnostamisesta ja perustamisesta hyötyy suuri joukko muuta lajistoa

Kuva: Juha Siekkinen

Kuva: Timo Niemelä

Tavoitteet

- Innostaa ihmisiä kotiseutunsa kosteikkojen hoitoon
 - Esimerkkikosteikot (vähintään 30 kpl/200 ha)
 - Koulutus (tavoitteena kertoa kosteikoista ja hankkeesta 300 tilaisuudessa)
 - Tiedotus, neuvonta
- Parantaa eri toimijatahojen yhteistyötä kosteikkojen kunnostamisessa, perustamisessa ja hoidossa.
- Ottaa opiksi ja kehittää kosteikkojen kunnostamista ja perustamista nykyistä helpommaksi, kannattavammaksi ja maanomistajalähtöisemmäksi

Metsästys
on eettistä
ja
vastuullista

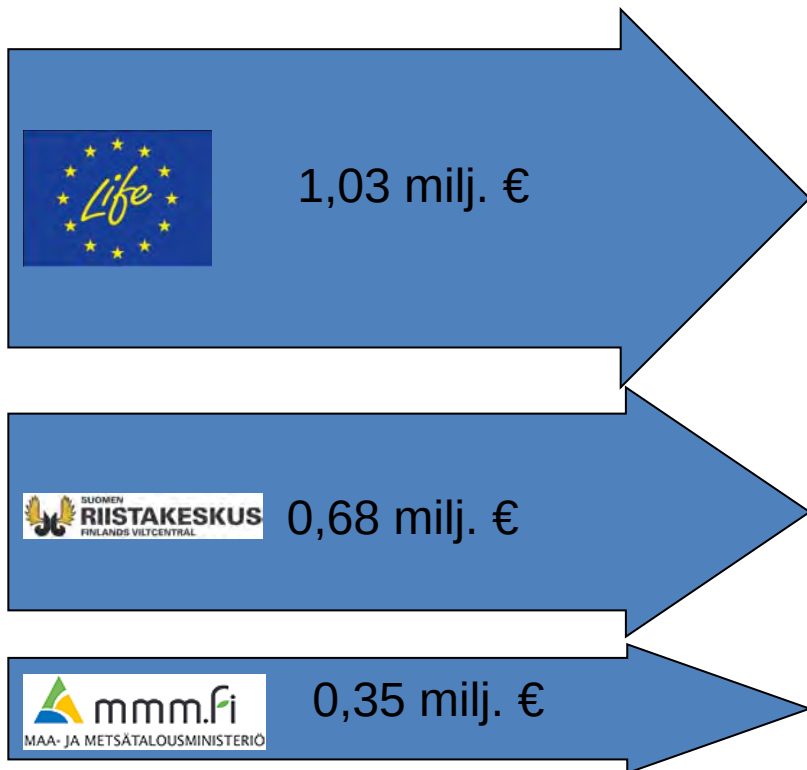
Yhteiskunnalliset
**VAIKUTTAVUUS-
TAVOITTEET**

Riistaeläinten
aiheuttamat
vahingot ovat
kohtuullisella
tasolla ja konfliktit
hallinnassa

Riistakannat
säilyvät
elinvoimaisina

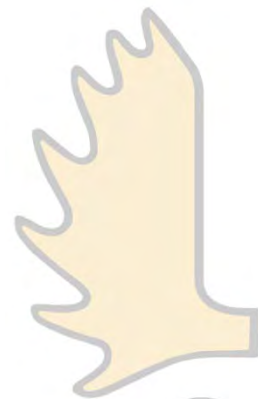
1.9.2010 → 31.12.2015

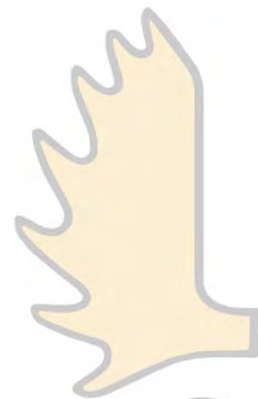

- Hankkeen budjetti n. 2,06 milj. €
- 4 projektityöntekijää kokopäiväisesti+ riistakeskuksen keskustoimiston ja aluetoimistojen henkilöstöä osa-aikaisesti hankkeessa

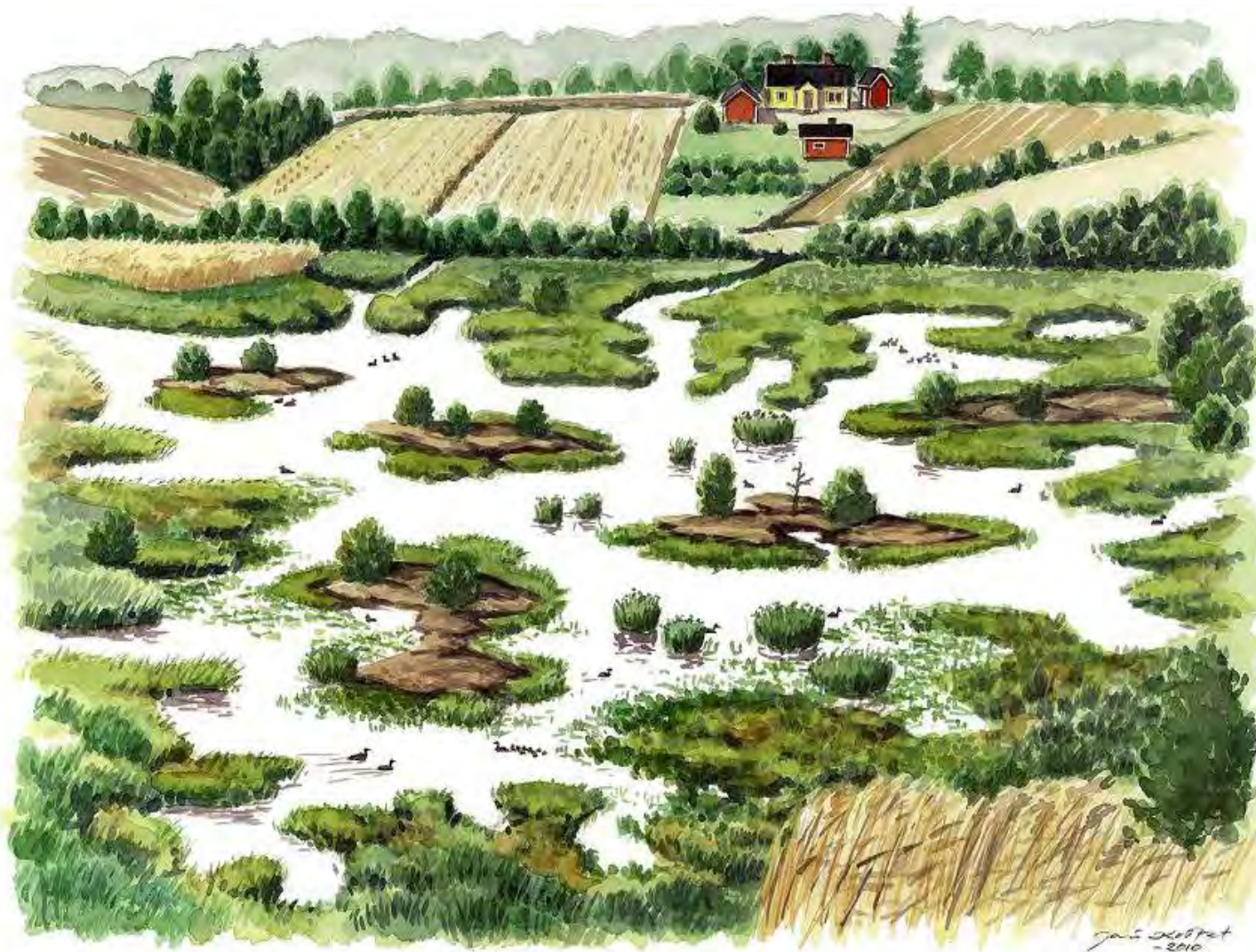

Linnut vähissä, ravinteet ja kiintoaineet menee suoraan läpi
ja maisemakin kaipaa kohennusta...
...jotain voisi tehdä

Kosteikko kunnossa – sorsat kertovat

Hyvän vesilintuelinympäristön ominaisuudet

- 50 – 50 – 50
 - % avovettä
 - % mosaiikkimaista kasvillisuutta
 - cm tai matalampaa
- Vaihteleva syvyys
- Riittävä avoimuus.
- Paljon repaleista reunaa.
- Loivarantaisuus
- Kalaton

→ Kokonaisuutena monipuolinen lajisto

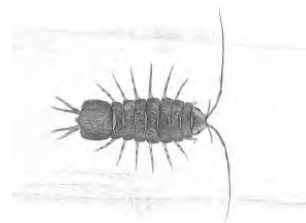

www.ahven.net

Sorsien ravinto

- Vesiselkärangattomat ovat elintärkeää ravintoa sorsanpoikasille
- Hyvistä poikue-elinympäristöistä puutetta
- Aikuisille linnuille
 - sarat, vidat ja palpakot

28.10.2012

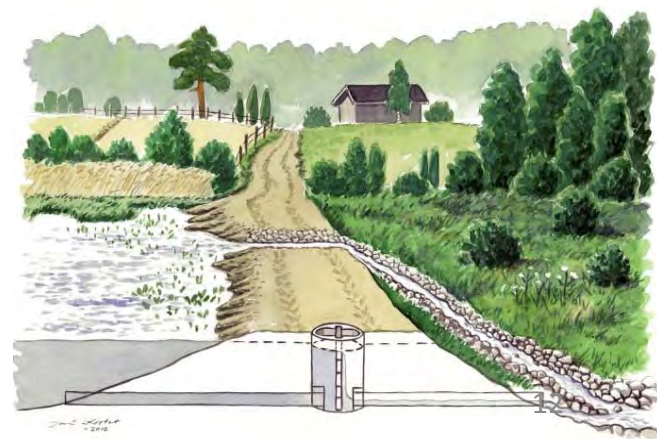

31.10.2012

Kuvat Mikko Alhainen

Kotiseutukosteikko mallikohteet

- Kosteikot, joiden toteuttamista paikalliset haluavat
 - Olemassa olevan innostuksen tukeminen
 - Vähän paperityötä paikallistasolla, maanomistajien lähtökohdista toimiminen
 - positiiviset kokemukset
- Ensisijaisesti patoamalla toteutettavat kosteikot
 - vesilintujen poikue-elinympäristöt
 - luonnon monimuotoisuus
 - Hankkeella rahat suunnitteluun, sekä **kaivinkonetyöhön ja materiaaleihin** – paikalliset mukaan perinteisillä talkoilla ja/tai omalla rahalla!
- Nopeaa toimintaa: parhaimmillaan kohde valmis 6 kk maanomistajan tekemästä kohde-esityksestä
- Opittua: valuma-alueissa pieni on kaunista → mahdollista rakentaa suhteellisesti isoja kosteikkoja järkevillä kustannuksilla ja vesimäärät ovat helpommin hallittavissa

Kotiseutukosteikot

- Vahvistettuja mallikohteita tällä hetkellä 48
 - Kohdelista nettisivuilla www.kosteikko.fi
- 45 toimenpidesuunnitelmaa valmiina
- 43 mallikosteikkoa on jo toteutettu. Kosteikkojen yhteispinta-ala jo 240 hehtaaria!
- Kosteikoista 27 turvemaapohjilla
 - Vanha: turvetuotantoalue, pelto, metsäojitusalue, kuivattu ja soistunut järvi

Härmälä, Sauvo

- 2,1 hehtaarin kosteikkoalue
- Kostea riistapeltopohjaa ja soistunutta metsämaata
- Työt toteutettu elokuussa 2011
 - Maanrakennustyöt ja patomateriaalit n. 4 600 €

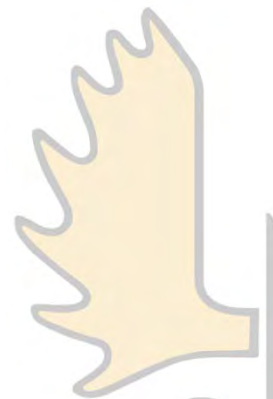

Toukokuu 2012

Kuva: Mikko Alhainen, Mikko koho

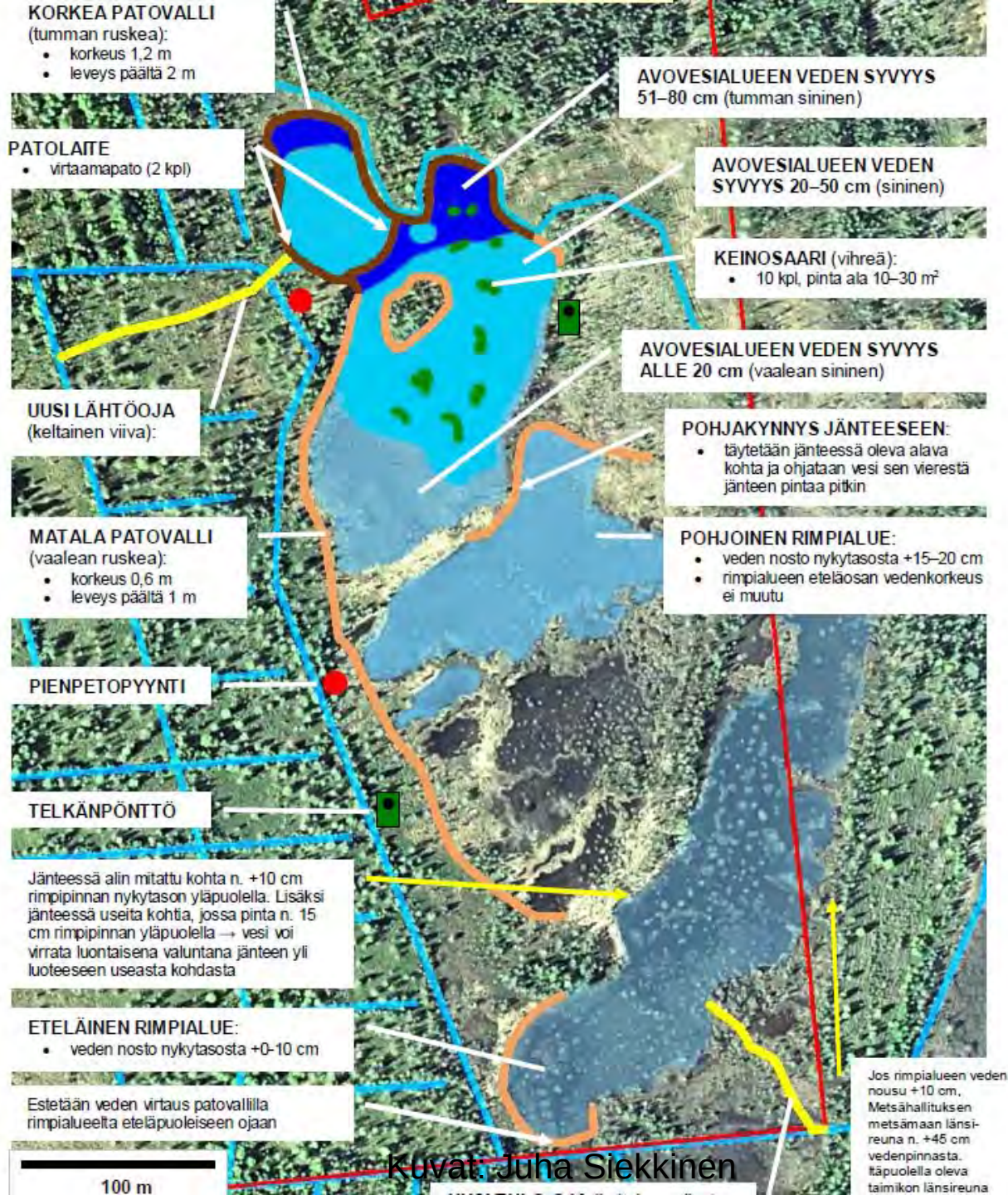

- Patoamalla toteutettu 8 hehtaarin kosteikkoalue
- Ojitettua suota ja kuivattuja rimpiä
- Maanrakennus ja patomateriaalit n. 5 000 €

Lokakuu 2011

Kesäkuu 2011

Kuva: Mikko Alhainen

Kesäkuu 2011

Kuva: Mikko Alhainen

Kesäkuu 2011

Kuva: Mikko Alhainen

Karstula, PERÄNEVA

PATOPENGER

TULVARAJA

SUUNNITeltu VEDENPINTA

POHJAPATO

Peränevan kosteikkoalue turvetuotannossa 2003

**Peränevan turvetuotantoaluetta 17.6.2009,
turvetuotanto lopetettu 2005**

Kosteikon reunapenkereen kaivua elokuussa 2012

Valmista pengertä 2012

Valmis pohjapato elokuussa 2012

Pohjapato 24.4.2013

Kosteikon pohjoisosaa 24.4.2013

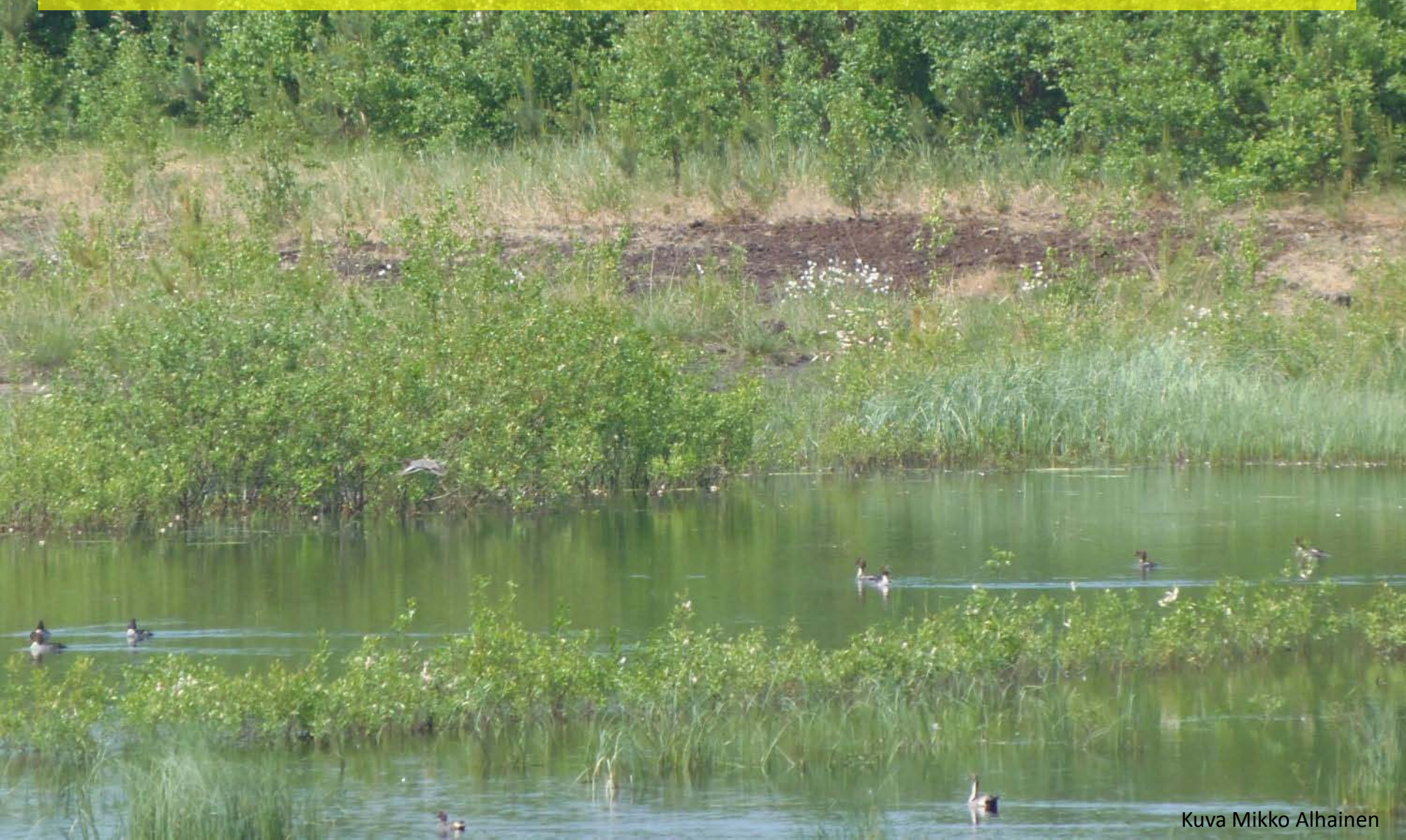
7.6.2013. Peränevan pohjoispuoli

7.6.2013. Peränevan eteläpuoli, patopenger ja pohjapato

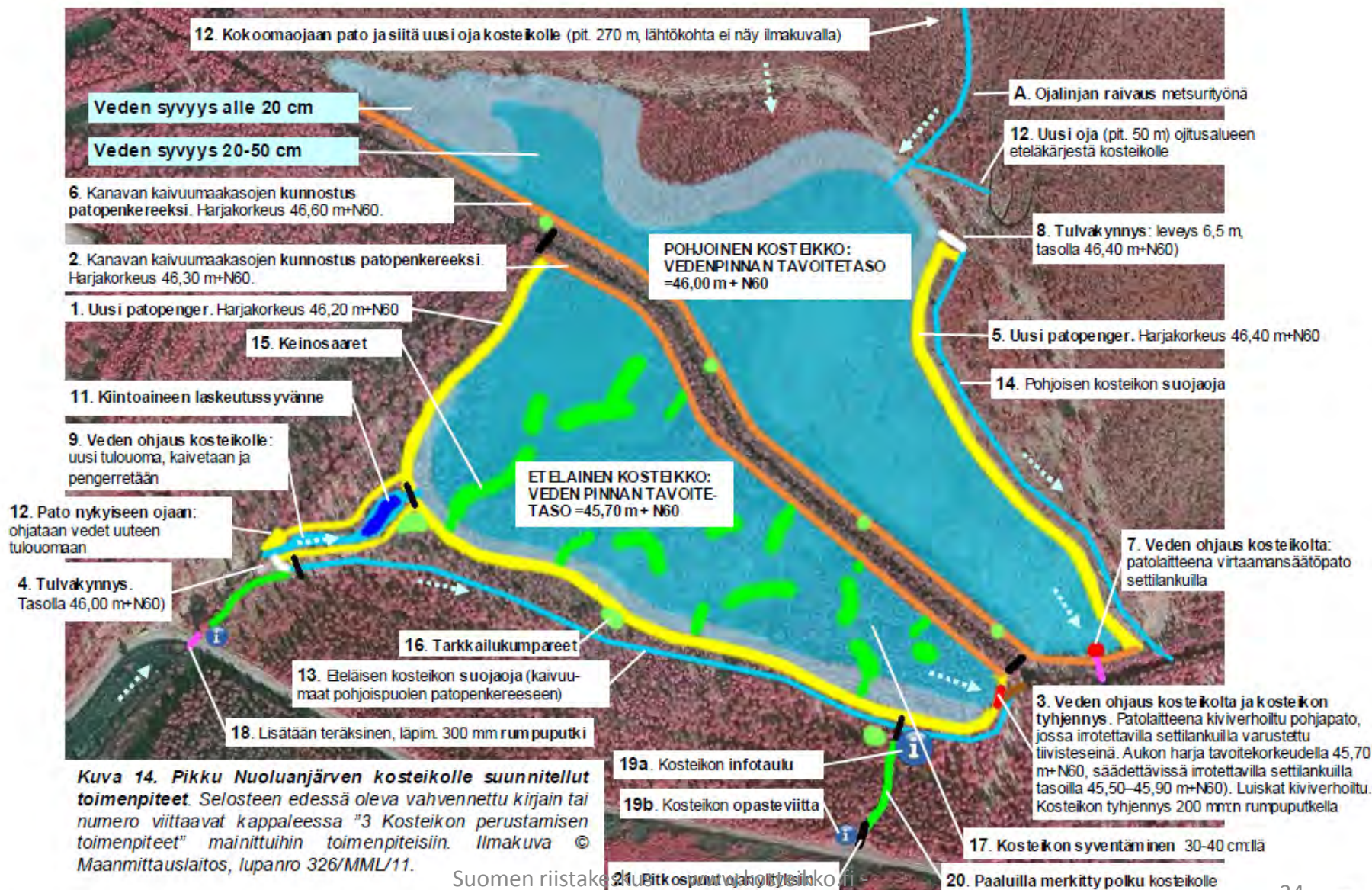

7.6.2013. Peränevalla on monipuolinen lintulajisto jo ensimmäisenä kesänä. Kesäkuun alussa kosteikolla oli kymmenittäin vesilintuja, muun muassa sinisorsia, taveja, telkkiä, haapanoita, lapa- ja jouhisorsia ja mustakurkku-uikku. Lisäksi lukuisia kahlaajalajeja, kuten parinkymmenen töyhtöhyypän parvi.

Pikku Nuoluanjärvi

Liminka

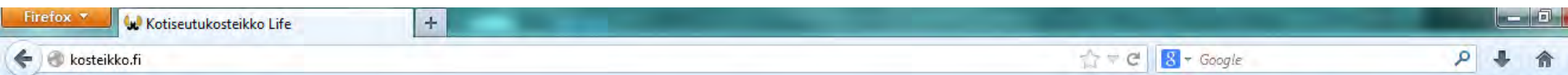

Kuva Juha Siekkinen

Kuva Mikko Alhainen

www.kosteikko.fi

[Suomeksi](#) | [På svenska](#) | [In English](#)

Kirjoita hakusana

[Yhteystiedot](#) [Tietoa hankkeesta](#)

[ETUSIVU](#) [JULKAISUT JA LINKIT](#) [KOSTEIKKOJEN HYÖDYT](#) [KOSTEIKON PERUSTAMINEN](#) [MALLIKOSTEIKOT](#)

Kotiseutukosteikko Life+

Ajankohtaista

Heinolan Laviämäen kosteikolla
vietettiin 2.8.2013 pressitilaisuus

Kosteikkojen hoitokurssi alkaa 10.8.
-ilmoittaudu heti!

Riistakosteikkoilta Taipalsaarella
7.8.2013 oli menestys – runsaat 200
osallistujaa!

Vesilintukannat vuonna 2013

Ilmakuvia Lounais-Suomen
Kotiseutukosteikoista

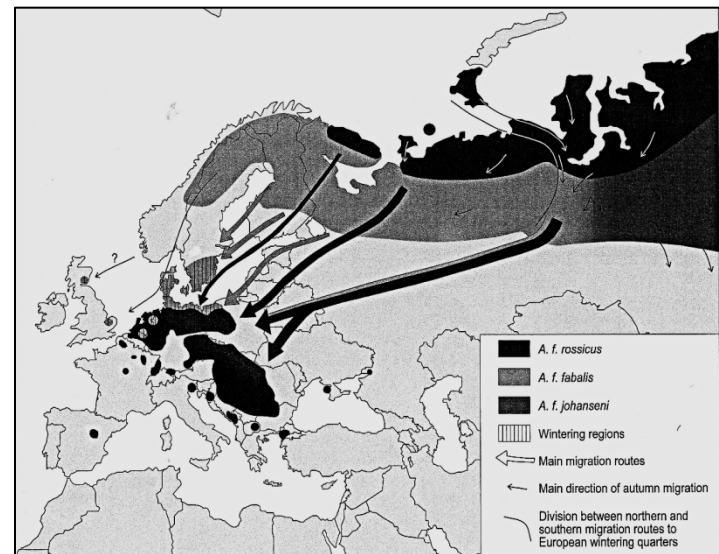
Metsäkanalintujen hoitosuunnitelma

- Metsäkanalintujen tulevaisuus on talousmetsissä
 - Metsänhoidon käytännöt määrittelevät elinympäristöjen laadun ja siten kantojen elinvoimaisuuden sekä metsästettävyyden.
- Kannattava metsätalous ja riistarikkaus on yhdistettävissä
 - Metsäkanalintujen hoitosuunnitelmassa nostetaan esiin keskeisimmät tavoitteseen tähtäävät toimenpiteet.
- Riistapainotteinen metsäsuunnittelu sekä heikkotuottoisten alueiden (ojikot) kunnostaminen takaisin elinympäristöiksi ovat tie vahvempiin kanalintukantoihin – toiminnasta myös laajat ekosysteemipalveluhyödyt!
 - Metsänomistajilla on kiinnostusta riistapainotteiseen toimintaan, ja potentiaali on suuri sillä metsästäjät omistavat lähes 1/3 Suomen pinta-alasta.

Metsähanhen hoitosuunnitelma

- **Kansallinen ja kansainvälinen hoitosuunnitelma valmisteilla**
 - Tavoitteina:
 - Kannan elpyminen
 - Tutkimustiedon lisääminen
 - Kansainvälisen tason koordinoitu toiminta
- **Suomessa keskeistä**
 - Pesimäympäristöjen kunnostaminen ja hoito
 - Poikasajan vaatimukset pitkälti päällekkäiset metsäkanalintujen, erityisesti riekon, kanssa
 - Itä- ja Pohjois-Suomen sekä Suomenselän suoalueet ja ympäröivät metsät → kokonaisuus missä metsähanhi elää.
 - 1 milj ha epäonnistuneita ojitusalueita → edetään siellä missä maanomistajat haluavat

Kuva: Arto Marjakangas

- Avainympäristöjen säästäminen ja lisääminen
 - suon ja kankaan vaihettumisvyöhykkeet parhaita [poikueympäristöjä](#)
 - vähentyneet murto-osaan alkuperäisestä määrästä
 - myös korvet avainympäristöjä
- Kohti uutta Life+ hanketta ja toimintaa metsissä ja soilla riistalintujen vuoksi sekä koko luonnon hyväksi.

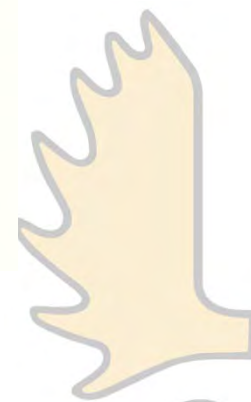
Kuva: Arto Marjakangas

Elinympäristö – Tulvasuojelu – Vesiensuojelu – Virkistyskäyttö – Maisema - Biodiversiteetti

MAHDOLLISUUKSIA ON JOKA KYLÄSSÄ

A photograph of a pond with several ducks and a swan. The pond is surrounded by green grass and trees. A tree trunk is visible in the foreground, framing the scene. The water is calm, reflecting the surrounding greenery.

Kiitos!

Vastaan mielelläni kysymyksiin